

V.l.n.r.: hoofdgreenkeeper Geert Olthuis, manager Gerd-Jan Toonen en assistent-hoofdgreenkeeper Jan Groot Roessink.

‘We zien het als onze baan’

Op de Lochemse Golfclub zijn de greenkeepers zo nauw betrokken bij de club, dat je ze bijna als leden kunt beschouwen. Onder het motto ‘We zijn er toch’ zetten ze zich in bij allerlei klussen

In de rubriek Team in beeld ditmaal aandacht voor Golfclub Lochem in Gelderland. Wie zorgen er voor het baanonderhoud, wat doen ze anders dan anderen en op welke problemen stuit het team?

Auteur: Chris Veldkamp

8 min. leestijd

laatste jaren erg lastig om goede mensen te vinden.' Ook de andere greenkeepers werken al lang op de Lochemse: assistent-hoofdgreenkeeper Jan Groot Roessink sinds 2001, Stefan Mollenhof (afwezig bij ons bezoek) sinds 1995 en Jan Rietman (ook afwezig) sinds 1994. De namen van de greenkeepers staan vermeld op de clubwebsite, zoals het hoort. Ze komen allemaal uit de regio. Geert woont in Ruurlo en zijn assistent Jan Groot Roessink in Hengelo (Gelderland).

'Weinig verloop is niet per se een goed teken, maar hier op de Lochemse wel,' zegt clubmanager Toonen, die voorheen op Landgoed Welderen en Landgoed Bleijenbeek heeft gewerkt. 'Want we staan niet stil; de blik is altijd op vooruitgang gericht.' Zo heeft de club in 2017 een vijfjarenplan voor de bunkers voltooid. Michiel van der Vaart maakte samen met het onderhoudsteam een renovatieplan voor de holes, ontworpen door het architectenbureau Eschauzier & Thate, dat in Arnhem was gevestigd. 'We hebben bunkers gerenoveerd, verplaatst en dichtgegooid en overal is het zand door beter zand vervangen,' vertelt Olthuis. 'De bunkers hebben ruwere randen gekregen en zijn beter zichtbaar. De baan heeft hierdoor een ander karakter gekregen.' Goede spelers moeten nu zorgvuldig spelen om de zandhindernissen te vermijden; voor bogey-spelers is er altijd een veilige weg naar de green. Her en der is een surrounding aangepast en is ook een enkele tee verplaatst, waardoor de baan spannender is geworden. 'Is dat niet zonde van het geld? vragen sommige leden zich dan af,' aldus Groot Roessink. 'Maar een tee 20 meter verleggen maakt een heel groot verschil en kan een hole veel beter maken.' De kosten van de renovatie, waarbij de holes niet in lengte zijn

veranderd en er geen nieuwe greens zijn gemaakt, waren laag – 150.000 euro – omdat de werkzaamheden grotendeels door het eigen team werden uitgevoerd. Het werk werd bewust uitgestreken over een periode van vijf jaar, zodat het eigen onderhoudsteam het werk in de 'daluren' kon uitvoeren. Olthuis: 'Door alles in eigen beheer te doen, vielen de kosten erg mee. Bovendien moesten de bunkers sowieso gerenoveerd worden.'

Na de bunkers de beregening

Na de bunkers is het nu tijd voor een gefaseerde renovatie en uitbreiding van de beregening. Dat zal ongeveer drie jaar duren en gebeurt in samenwerking met het bedrijf Bas van Oosterhout. 'We verdelen ook deze renovatie bewust over een bepaalde periode, zodat wij als greenkeepers kunnen assisteren en we dus de kosten kunnen drukken,' zegt Olthuis. 'Op deze manier kunnen we ook andere investeringen doen,' vult manager Toonen aan.

'Wij zijn pionier op aaltjesgebied. Om de engerlingen te kunnen bestrijden, moeten we de vochtigheid van de fairways goed kunnen controleren'

Een 'ledenbaan' waar de dagelijkse gang van zaken in handen van professionals is, een club waar de baan centraal staat en hoge kwaliteit wordt verwacht – dat is de Lochemse in het kort. De baan in de Gelderse Achterhoek bestaat sinds 1993 en de vereniging heeft vanaf het begin gewerkt met een eigen greenkeepersteam in dienst. Geert Olthuis werkt er sinds 2000 en is sinds 2008 hoofdgreenkeeper. 'Het greenkeepersteam bestaat uit vier man, maar het onderhoudsteam is eigenlijk heel breed,' zegt Olthuis in de kantine van zijn loods, direct naast het clubhuis dat is gevestigd in een voormalige boerderij. 'Wij werken vooral nauw samen met clubmanager Gerd-Jan Toonen en de baancommissie. In het seizoen maken we ook gebruik van uitzendkrachten, maar het is de

Het clubhuis is een voormalige boerderij.

Hole 5. De Lochemse geniet een goede reputatie, de baan krijgt prioriteit.

MACHINES

Jacobsen AR 5	roughmaaier
Toro 6510	fairwaymaaier
Toro 3400	greenmaaier
Toro 3400	voorgreenmaaier
Toro Sandpro	bunkerrake
Jacobsen AR 3	semirough-maaier
John Deere 4720	tractor
Kioti EX 35	tractor
Kioti 2810	tractor
Kuhn	veldspuit
Toro Propas	bezander
Amazone ghs	klepelmaaier
Tru Turf R52	greensroller
Vertidrain 7416	beluchter
Cushman	transporter
Toro Workman E2050	transporter

Oude leidingen worden vervangen en de fairway-beregening wordt uitgebreid. Op dit moment heeft de helft van de fairways automatische beregening; de andere fairways moeten met slangen en haspels gespreid worden. De GEO-gecertificeerde club voert een Engels beheer van de bosbaan, dus de fairways en rough kleuren mee met het seizoen. De fairways worden alleen maar beregend als het nodig is om het gras in leven te houden. Olthuis: 'Afgelopen seizoen was het niet nodig om de fairways te beregenen. Toch moet er overal automatische beregening komen. Dat heeft te maken met onze strijd tegen engerlingen. De engerlingendruk

Na een bunkerrenovatie wordt nu de beregening aangepakt.

is hoog. We bestrijden ze met aaltjes en zo nodig ook met Merit Turf, maar dat middel mag straks niet meer. Bij het toepassen van aaltjes moet de grond vochtig zijn en een tijdje vochtig blijven. Om engerlingen te kunnen bestrijden, moeten we de vochtigheid van de fairways dus goed kunnen

controleren.' Het team van Olthuis is enthousiast over de effectiviteit van aaltjes bij het voorkomen van engerlingenschade (vraatschade door rozenkeverengerlingen in het geval van de Lochemse, en gevolgschade van kraaien, vossen of dassen). De aaltjes dringen levende engerlingen binnen en

‘Een goede baan is noodzakelijk, anders vertrekt men in deze tijden van concurrentie naar een andere club’

eten keverlarven. ‘Wij zijn pionier op aaltjesgebied,’ zegt Olthuis lachend. ‘Henk Vlug, die aan de wieg stond van het bestrijden met aaltjes, is hier begonnen. Het gebruik van aaltjes is meer werk dan bestrijding met Merit Turf, maar aaltjes zijn effectief als je het op het juiste moment doet, onder de juiste omstandigheden.’

De ongeveer 25 jaar oude sprinklers en leidingen rondom de greens zullen allemaal vervangen worden. Dat past bij het duurzame beleid van de club, want met de huidige sproeiers worden soms stukken rough en greenside-bunkers meegesproeid. Er komen overal *single-head* sproeikoppen, zodat er gericht beregend kan worden. ‘Water waar je het wilt, daar draait het om,’ zegt Olthuis. Afgezien van de engerlingen heeft het onderhoudsteam van de baan in de Achterhoek nog een uitdaging: de grondwaterstand. ‘Dat is alleen een

Geert Olthuis (links) en zijn team helpen bij de beregeningsrenovatie.

probleem in de winter,’ vertelt Olthuis. ‘We hebben geen invloed op het waterpeil in de omgeving en de grondwaterstand is bij ons in de winter maanden soms 50 tot 60 centimeter onder het maaiveld. Pas aan het eind van de winter wordt de waterstand in de regio op een lager peil gebracht en zakt het grondwater mee.’ Het greenkeeping-team tackelt het probleem zo goed mogelijk door meer waterbuffers te creëren. Ondanks de hoge

grondwaterstand in de winter is de baan bijna nooit gesloten en dat is te danken aan een goede ondergrond: zand. Assistent-hoofdgreenkeeper Groot Roessink: ‘Afgelopen winter zijn we ongeveer tweeënhalve week dicht geweest, maar dat is inclusief de dagen dat de baan onder de sneeuw lag.’ Manager Toonen: ‘De leden eisen een goede baan die vrijwel altijd open is. Een goede baan is noodzakelijk, anders vertrekt men in deze tijden

De baan heeft een ander karakter gekregen na de bunkerrenovatie.

LOCHEMSE GOLFCLUB

Club opgericht: 1987

Aantal leden: 1000

Baan geopend: 1993 eerste negen, 1995 tweede negen

Architect: Eschauzier & Thate

Karakter: bos-/parkbaan

Onderhoud: eigen beheer

Aantal holes: 18

Par: 72

Lengte: 6281 meter

Tees: wit, geel, blauw, rood, oranje

Faciliteiten: range, oefengreens, drieholesoefenbaan

Omvang terrein: 85 hectare

Website: lochemsegolfclub.nl

De Lochemse: een 18-holesbaan in een Achterhoeks coulisselandschap.

van concurrentie naar een andere club.' Groot Roessink: 'Zo kun je tegenwoordig ook niet meer wintergreens voorschotelen. Vroeger werden op veel banen rond 1 november de vlaggen op de wintergreen gezet. Dat kan nu niet meer.'

Baan heeft voorrang

De baan van de Lochemse heeft een goede reputatie. Dat is volgens hoofdgreenkeeper Olthuis mede te danken aan een duidelijk clubbeleid, dat dicteert dat de baan prioriteit nummer één is. 'De baan is het allerbelangrijkste onderdeel van het hele complex. De baan krijgt voorrang als het gaat

om investeringen.' Op Leadingcourses.com krijgt de Lochemse een 7,9. Manager Toonen houdt de beoordelingen door golfers op deze website goed in de gaten, maar keuzes op het gebied van onderhoud en beheer worden veel meer beïnvloed door de uitkomsten van Players 1st, het programma voor golfclubs waarmee de klanttevredenheid kan worden getoetst. 'We leren heel veel van Players 1st, wat men waardeert en wat men belangrijk vindt. Tot nu toe peilen we alleen de klanttevredenheid van de leden, en daar komen we goed uit. We gaan het enquêteprogramma nu ook gebruiken om de mening van gasten te peilen.'

Het greenkeepingteam doet het goed, gezien de uitkomsten van Players 1st en het gezonde ledenaantal op de Lochemse: 820 leden die het volle tarief betalen, ruim duizend als je ook buitenleden en andere categorieën meetelt. 'De laatste twee jaar stijgt het aantal leden weer; het gaat in alle opzichten weer beter dan in de jaren direct na de economische crisis', vertelt Toonen. 'Het wordt ook duidelijk drukker in de baan', zegt Groot Roessink. 'De leden die er bij komen, spelen meer.' Toonen: 'Dat is waar. De leden die hebben opgezegd, speelden weinig; nieuwe leden zijn veelal actieve golfers. De tijd dat je leden had die drie keer per jaar speelden, is voorbij. Dat betekent een grotere druk op de baan.'

Hoofdgreenkeeper Geert Olthuis

Clubmanager Gerd-Jan Toonen

Assistent-hoofdgreenkeeper Jan Groot Roessink

'De leden vinden schapen fantastisch.'

Trots

Als je Olthuis een dag volgt, zie je dat hij een hoofdgreenkeeper is die hard meewerkt. Hij is zeer betrokken, volgens mensen die hem kennen. Olthuis is trots op zijn team en het werk dat ze samen verrichten. 'We zien het als onze baan, onze tuin', zegt hij. 'Dat is mede te danken aan het clubbeleid, want we zijn echt onderdeel van de vereniging. We mogen bijvoorbeeld ook meedoen aan de clubwedstrijden.' Jan Groot Roessink speelt graag golf en de andere Jan, Rietman, is in het verleden zelfs clubkampioen geweest. Olthuis: 'Omdat de greenkeepers aan alle wedstrijden mogen meedoen, leren wij de leden goed kennen, en andersom. Wij zetten ons ook altijd in op open dagen van de club, bijvoorbeeld door een rondleiding in de baan te organiseren. Toen het rieten dak laatst voor een deel vervangen werd, hebben we geholpen met het opruimen van de zolder. En toen er sneeuw op de baan lag, hebben we geholpen met het sorteren van NGF-passen. Ons motto is: We zijn er toch!'

Het onderhoudsteam heeft frequent overleg met Toonen en de baancommissie, die tegenwoordig een mooie doorsnede van de club vormt: oud, jong, goede en minder goede spelers. In het verleden was er ook een vrijwilligersploeg, maar nu niet meer. Toonen: 'De club heeft er bewust voor gekozen om de dagelijkse gang van zaken te professionaliseren; dan spreken we over de greenkeepers, het secretariaat en het management.' De club hecht ook een groot belang aan duurzaam beheer en doet daarom mee aan het internationale programma GEO. De Lochemse heeft het duur-

zaamheidscertificaat sinds 2011. Eind dit jaar is er een hercertificering. Olthuis staat pal achter GEO en is het niet eens met Golfclub Heiloo, die het proces van certificeren omslachtig en te tijdrovend noemt (zie Greenkeeper 1 van 2018). 'GEO is voor mij meer een bevestiging dat we op de goede weg zijn dan een opgave waarbij we veel werk moeten verzetten. De eerste keer dat we het certificaat haalden, in 2011, was het meeste werk. Maar we hielden alles al bij en het wordt vanaf dat moment allemaal goed vastgelegd.'

Alles wordt ook grafisch en digitaal vastgelegd in het GIS-systeem van Buiting Advies dat de club sinds kort gebruikt. 'Ik ben daar erg blij mee', zegt Olthuis, terwijl hij op zijn smartphone laat zien hoe het werkt. Hij toont een kaart met verschillende lagen over elkaar heen, die je een voor een of allemaal tegelijk kunt bekijken. 'Eerst is met dronefoto's een gps-basiskaart gemaakt. Intussen hebben we de berekening helemaal ingemeten, maar ook bijvoorbeeld natte plekken in de baan. Alles wat wij nieuw maken, gaat op de kaart.'

Golfers moeten nog wennen aan geelbruine fairways

Leeft het GEO-certificaat op de club? 'Niet heel erg', zegt Toonen. 'Veel leden weten er nog niet zo veel van.' Maar sommige onderdelen van duurzaam beheer leven wel, bijvoorbeeld de succesvolle uitbreiding van heide op de Lochemse en de inzet van schapen als maaimachines. Al sinds 2000 grazen er jaarlijks schapen op de baan. Dat is overigens een kudde van assistent-hoofdgreenkeeper Groot Roessink, met als positief effect een rough waaruit beter gespeeld kan worden en met een

meer gevarieerde begroeiing. Groot Roessink: 'De leden vinden het fantastisch. Vooral als we ze verplaatsen, worden er enorm veel foto's gemaakt. De beweiding geeft een natuurlijke rough, wat je met machines niet kunt bereiken.'

Zoals al gemeld, voert de club een beleid waarbij de fairways bruin of geel mogen kleuren in tijden van droogte. 'Geel is het nieuwe groen, zoals het nu heet; bij ons geldt dit ook', zegt Olthuis. 'Maar we hebben de fairways hier wel langzaam op voorbereid; je moet het niet van de ene op de andere dag doen. We hebben ze onder meer doorgezaaid met roodzwenk en Engels raaigras.'

Kunnen de leden van de Lochemse leven met fairways die niet altijd groen zijn? 'De golfers moeten er nog aan wennen', zegt clubmanager Toonen. 'Voor veel golfers is het moeilijker om de bal goed te raken als de fairways hard en droog zijn; veel spelers hebben liever dat hun bal op een groen bedje ligt. Maar het is een kwestie van gewenning en uitleggen.' Olthuis: 'Communicatie over duurzaam beleid en wat het betekent in droge periodes is heel belangrijk.' Toonen: 'De Masters op Augusta National, de eerste major van het jaar, waar alle golfers naar kijken, helpt hier helaas niet bij. Alle golfers zien dan weer een perfect onderhouden gifgroene baan en denken dat dit normaal is.'

Be social

Scan of ga naar:

www.Greenkeeper.nl/artikel.asp?id=9-7506